

Examining the Affiliation of the Iranian Notaries Union to the World Union of Notaries

Jafar Golsanamlou¹, Alireza Lotfi^{2*}, Sakineh Azari³

1. Student of Private Law, Department of Law, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

2. Assistant Professor, Department of Law, Khoi Branch, Islamic Azad University, Khoi, Iran.

3. Assistant Professor, Department of Law, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

ARTICLE INFORMATION

Article Type: Original Research

Pages: 87-104

Article history:

Received: 4, Jan 2024

Edition: 13 Mar 2024

Accepted: 25 May 2024

Published online: 21 Oct 2024

Keywords:

International Union of Notaries, Association of Notaries, official document, international credit document, notary.

Corresponding Author:

Alireza Lotfi

Address:

Iran, Khoi, Islamic Azad University, Khoi Branch, Department of Law.

Orchid Code:

Tel:

Email:

alireza_lotfi2010@yahoo.com

ABSTRACT

Background and Aim: notary offices are one of the legal and infrastructure units that have been increasingly given serious attention in the jurisdictions of different countries, including Iran. The purpose of this article is to examine the affiliation of the Iranian Notaries Union to the World Union of Notaries.

Materials and Methods: This article is descriptive and analytical. Materials and data are also qualitative and data collection was used in collecting materials and data.

Ethical Considerations: In this article, the originality of the texts, honesty and trustworthiness are observed.

Findings: The findings showed that due to infrastructural problems and specific judicial and administrative procedures in the regulation and validation of official documents on the one hand and lack of familiarity with the principles and international laws, Iran is currently not a member of the International Union of Notaries

Conclusion: Iran's joining the International Union of Notaries has made it possible for Iranian representatives to be present in these circles and as a result of this opportunity, while promoting Iran in the international arena, Iranian representatives can introduce Iran's rights as correctly as possible, while The existence of inconsistency in the laws of notaries and clerks and their lack of up-to-dateness requires the necessity of transformation in this part of the country's legal system.

Cite this article as:

Golsanamlou J, Lotfi AR, Azari S. Examining the Affiliation of the Iranian Notaries Union to the World Union of Notaries. *Economic Jurisprudence Studies*. 2024.

دوره ششم، شماره پیاپی ۵، سال ۱۴۰۳

بررسی الحاق کانون سردفتران ایران به اتحادیه جهانی سردفتران

جعفر گلصنملو^۱، علیرضا لطفی^{۲*}، سکینه آذری^۳

۱. دانشجوی دکتری حقوق خصوصی، گروه حقوق، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

۲. استادیار، گروه حقوق، واحد خوی، دانشگاه آزاد اسلامی، خوی، ایران.

۳. گروه حقوق، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

چکیده

زمینه و هدف: دفاتر اسناد رسمی یکی از واحدهای قانونی و زیربنایی است که به طور فزاینده‌ای در حوزه‌های قضایی کشورهای مختلف من جمله ایران مورد توجه جدی قرار گرفته است. هدف مقاله حاضر بررسی الحاق کانون سردفتران ایران به اتحادیه جهانی سردفتران است.

مواد و روش‌ها: مقاله حاضر توصیفی-تحلیلی است. مواد و داده‌ها نیز کیفی است و از فیش‌برداری در گردآوری مطالب و داده‌ها استفاده شده است. **ملاحظات اخلاقی:** در این مقاله، اصالت متون، صداقت و امانت‌داری رعایت شده است.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد به دلیل مشکلات زیرساختی و رویه‌های قضایی و اداری خاص در تنظیم و اعتبار بخشی اسناد رسمی از یک طرف و عدم آشنایی با اصول و حقوق بین‌الملل فعلاً کشور ایران عضو اتحادیه جهانی سردفتران نیست.

نتیجه: پیوستن ایران به اتحادیه بین‌المللی سردفتران امکان حضور نمایندگان ایران در این محافل را فراهم ساخته و در نتیجه این فرصت، ضمن مطرح شدن ایران در عرصه‌های بین‌المللی، نمایندگان ایران می‌توانند ضمن معرفی هرچه صحیح‌تر حقوق ایران، ضمن اینکه وجود ناهماهنگی در قوانین سردفتران و دفتریاران و به روز نبودن آن‌ها ضرورت تحول در این بخش از نظام حقوقی کشور را اقتضا می‌نماید.

اطلاعات مقاله

نوع مقاله: پژوهشی

صفحات: ۸۷-۱۰۴

سابقه مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۰/۱۴

تاریخ اصلاح: ۱۴۰۲/۱۲/۲۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۳/۰۵

تاریخ انتشار: ۱۴۰۳/۰۷/۳۰

واژگان کلیدی:

اتحادیه جهانی سردفتران، کانون سردفتران، سند رسمی، سند اعتباری بین‌المللی، سردفتر.

نویسنده مسئول:

علیرضا لطفی

آدرس پستی:

ایران، خوی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خوی، گروه حقوق.

کد ارکید:

تلفن:

پست الکترونیک:

alireza_lotfi2010@yahooofcom

۱. مقدمه

بر اساس آنچه گفته شد هدف مقاله حاضر بررسی بررسی الحاق کانون سردفتران ایران به اتحادیه جهانی سردفتران است.

بررسی الحاق کانون سردفتران ایران به اتحادیه جهانی سردفتران از جهات مختلف مهم و ضروری است. مهم‌ترین اثر پیوستن جمهوری اسلامی ایران به اتحادیه جهانی سردفتران توجه به این پیام باشد که ایران دارای امنیت لازم حقوقی برای جذب سرمایه‌ی خارجی خواهد بود. به عبارتی پیوستن به این اتحادیه باعث خواهد شد که سرمایه‌گذاران خارجی نسبت به استقرار امنیت حقوقی در کشورمان امیدوار باشند و در این زمینه اطمینان خاطر را به دست آورند که به دنبال این حصول اطمینان نسبت به انتقال سرمایه خود به ایران اقدام خواهند کرد. در خصوص اتحادیه بین‌المللی سردفتران پژوهش‌های متعددی انجام شده است. سهیلا یوسفی (۱۳۹۲) در کتابی به بررسی تفصیلی اتحادیه بین‌المللی سردفتران (UINL)، پرداخته است. سیدمحسن میری (۱۳۹۵) نیز در کتابی، به بررسی اتحادیه بین‌المللی سردفتران پرداخته است. هم‌چنین خسرو عباسی داکانی (۱۳۸۵) در مقاله‌ای، اساس‌نامه اتحادیه جهانی سردفتران نظام لاتین را بررسی کرده است. تمایز و نوآوری مقاله حاضر نسبت به پژوهش‌های انجام‌شده این است که هدف مقاله حاضر بررسی این سؤال است که الحاق کانون سردفتران ایران به اتحادیه جهانی سردفتران دارای چه آثار حقوقی است؟ فرضیه مقاله نیز بدین شکل طرح شده است که الحاق کانون سردفتران ایران به اتحادیه جهانی سردفتران باعث استفاده از تجارت

دفاتر اسناد رسمی را باید جزئی از ساختار اداری سازمان ثبت دانست. اگرچه به ظاهر، سردفتری اسناد رسمی یا دفتریاری از مشاغل آزاد به‌شمار می‌آید؛ ولی در اصل سردفتران و دفتریاران مأمورین رسمی هستند و اسنادی که آن‌ها تنظیم می‌کنند و به ثبت می‌رسانند، اسناد رسمی هستند، نتیجه اینکه دفاتر برای آسان کردن کارهای ثبتی به وجود آمده- اند (حمیتی واقف، ۱۳۸۵، ۳۵).

ماده ۲ قانون دفاتر اسناد رسمی مصوب ۱۳۵۴ در تعریف سردفتر اشعار می‌دارد: «اداره امور دفترخانه اسناد رسمی به عهده شخصی است که با رعایت مقررات این قانون بنا به پیشنهاد سازمان ثبت اسناد و املاک کشور با جلب نظر مشورتی کانون سردفتران و به جهت ابلاغ وزیر دادگستری منصوب و سردفتر گفته می‌شود».

یکی از مهم‌ترین موضوعات جدید در بخش سردفتری مخصوصاً در سال‌های اخیر، استفاده از سند الکترونیکی در ثبت است. به طوری که امروزه در بسیاری از کشورهای عضو اتحادیه بین‌المللی سردفتران به جهت افزایش امنیت و تسهیل بهره‌مندی اطرافیان عقود بین‌المللی، از این شیوه بهره‌مند می‌شوند. معنای اسناد الکترونیکی به قدری در حال تغییر می‌باشد که هنوز نمی‌توان تعریف جامع و فراگیری به آن داد. قانون تجارت ایران تعریفی از اسناد الکترونیکی ارائه کرده است و تنها در بند الف ماده ۲ در تعریف داده پیام بیان می‌کند که: «هر نمادی از واقعه، اطلاعات یا مفهوم است که با وسایل الکترونیکی، نوری و یا فناوری‌های جدید اطلاعات، تولید، ارسال، دریافت، ذخیره یا پردازش می‌شود».

وفق مادهٔ اخیرالذکر «وزارت دادگستری (با توجه به ماده واحد تفویض اختیارات وزیر دادگستری نظام سابق به رئیس قوه قضائیه) در تهران و سایر مراکز استان (استان‌ها)، با توجه به تعداد دفاتر اسناد رسمی و سایر مقتضیات محلی، کانون سردفتران و دفتریاران را تحت نظارت خود تشکیل خواهد داد. کانون دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است و از نظر نظامات تابع وزارت دادگستری (قوه قضائیه) است».

«اتحادیه بین‌المللی دفاتر اسناد رسمی در سال ۱۹۴۸ توسط ۱۹ کشور تشکیل شده است. این سازمان تا تاریخ اوت ۲۰۱۸ شامل ۸۷ کشور که از این تعداد ۲۲ کشور از ۲۸ کشور عضو اتحادیه اروپا و ۱۵ کشور از ۱۹ عضو گروه G20 هستند که خود گسترش سیستم حقوقی اروپا را نشان می‌دهد. امروزه تقریباً در ۱۲۰ کشور جهان وجود دارد که ۳/۲ از جمعیت جهان را تشکیل می‌دهد. کمیته مدیریتی توسط ۲۸ مشاور تشکیل شده است. در هیئت تصمیم‌گیری مجمع عمومی اسناد رسمی هر کشور بدون توجه به اهمیت آن، دارای یک رأی است. این شورا هم‌چنین شامل یک شورای عمومی است که توسط ۱۷۲ عضو تشکیل شده و کمیسیون‌های قاره‌ای و بین قاره‌ای از دیدگاه‌های علمی (آموزش فنی و حرفه‌ای)، استراتژیک (توسعه)، اقتصادی (شبکه‌ها و فعالیت‌ها) و جامعه‌شناس (حقوق بشر و حمایت اجتماعی) فعالیت می‌کنند» (صبوری و همکاران، ۱۳۸۵، ۵۳) هدف مقاله حاضر بررسی الحاق کانون سردفتران ایران به اتحادیه جهانی سردفتران است.

جهانی در زمینه سردفتری می‌شود». به‌منظور بررسی سؤال و فرضیه مورد اشاره ابتدا کانون سردفتران و اتحادیه بین‌المللی سردفتران بررسی شده و در ادامه از مزایای پیوستن ایران به اتحادیه جهانی سردفتران بحث شده است.

۲. مواد و روش‌ها

مقاله حاضر توصیفی-تحلیلی است. مواد و داده‌ها نیز کیفی است و از فیش‌برداری در گردآوری مطالب و داده‌ها استفاده شده است.

۳. ملاحظات اخلاقی

در این مقاله، اصالت متون، صداقت و امانت‌داری رعایت شده است.

۴. یافته‌ها

یافته‌ها نشان داد به‌دلیل مشکلات زیرساختی و رویه‌های قضایی و اداری خاص در تنظیم و اعتباربخشی اسناد رسمی از یک طرف و عدم آشنایی با اصول و حقوق بین‌الملل فعلاً کشور ایران عضو اتحادیه جهانی سردفتران نیست.

۵. بحث

قانون‌گذار در فصل ششم قانون دفاتر اسناد و کانون سردفتران و دفتریاران مصوب ۱۳۵۴، مواد ۵۸ لغایت ۶۸ را به تجزیه و تحلیل ساختاری، شرح وظایف، طرز انتخاب هیئت مدیره و نقش کانون سردفتران و دفتریاران اختصاص داده و شاید اصلی‌ترین ماده‌ای که در تبیین شخصیت حقوقی کانون، از آن بحث و گفت‌وگو نموده، همانا ماده ۵۸ آن قانون است.

۵-۱. بررسی‌های حقوقی اتحادیه جهانی سردفتران

تاریخچه اتحادیه جهانی سردفتران از دیرباز ضرورت وجود مقررات متحدالشکل در سطح داخلی و بین‌المللی موضوع بحث و اختلاف نظر بوده است. متعاقب تجدید حیات مطالعات حقوقی در دانشگاه‌های اروپا، مایل به کشف و تعلیم اصول حقوقی کاملاً عقلایی شکل می‌گیرد. دانشمندان حقوقی در دانشگاه‌ها به تقلید از علوم طبیعی درصدد بودند، حقوق را در قالب اصول بدیهی و به‌طور کاملاً منطقی ارائه کنند. چنان‌که همه جا قابل دفاع و قبول باشد. با افول اندیشه ایجاد حقوق مشترک و رشد ملی‌گرایی در قرن نوزدهم، یکسان‌سازی مقررات حقوقی به داخل مرزهای خود اقدام کردند (ردیر، ۱۳۷۱، ۱۱۶).

اتحادیه‌های خصوصی غیردولتی، توسط موجودیت‌های غیردولتی که عموماً اشخاص خصوصی و یا اتحادیه‌های صنفی بودند و به قصد دفاع از منافع که جنبه بین‌المللی داشتند و حمایت از این منافع از طریق مارکت بین‌المللی امکان‌پذیر بود، شکل می‌یافتند (موسی‌زاده، ۱۳۹۰، ۲۱).

پایه‌گذاران این نهادها بر این عقیده‌اند که نهادهای بین‌المللی می‌توانند مشکلات گروهی در میان کشورها را برطرف کنند. همکاری و متابعت از موافقت‌نامه‌های بین‌المللی پایه و سبب موفقیت همکاری‌های بین‌المللی است (یوان، ۱۳۸۹). علاوه بر این همسان‌سازی قواعد حقوقی کمک می‌کند قواعدی مشترک در حقوق داخلی ایجاد شود تا آن قواعد مبنایی برای حقوق متحدالشکل قرار گیرد. به

دادگاه بین‌المللی کمک می‌کند تا به دلیل ابهام یا خلأ موجود در حقوق بین‌الملل از رسیدگی به اختلافات بین‌المللی خودداری ننماید و بالاخره این حقوق با توسل به «اصول کالی حقوقی» به رسمیت شناخته شده توسط ملل متمدن یا با روشن ساختن ابهامات در قوانین موجود و یا با مطابقت دادن آن‌ها با شرایط جدید اجتماعی، نقش تکمیلی و اصلاحی را ایفا می‌کند (جلالی، ۱۳۸۹).

موضوعات حقوقی می‌توانند به سه گروه تقسیم شوند: گروه اول، موضوعات صرفاً داخلی هستند که ایجاد، استمرار و پایان آن‌ها در داخل مرزهای یک کشور اتفاق می‌افتد و تبعات و آثار فرامرزی ندارد (شیروی، ۱۳۸۹، ۵۹).

گروه دوم، موضوعاتی است که آثار و تبعات آن به دلایلی به خارج از مرزها کشیده می‌شود. مانند انعقاد یک قرارداد بین‌المللی یا ورشکستگی یک شرکت تجاری که اموال، تعهدات یا دیونی در سایر کشورها دارد. در رابطه با این موضوعات، کشورها ممکن است مقررات خاص خود را وضع کنند و هیچ تلاشی برای هماهنگی با مقررات سایر کشورها انجام ندهند؛ ولی قطعاً این کار هزینه برای آن کشور خواهد داشت. این هزینه شاید رفتارهای تلافی‌جویانه سایر کشورها، معاملات گران‌تر، محرومیت از سرمایه‌گذاری خارجی و انزوای اقتصادی باشد. برای کاهش هزینه‌ها و توسعه مبادلات تجاری و اقتصادی، کشورها باید کنار یکدیگر قرار گرفته و مقررات خود را با سایر کشورها دست‌کم تا میزانی که از نظر اقتصادی و بازرگانی مورد نیاز است، هماهنگ کنند. نیازهای اقتصادی و تجاری سبب شده است که کشورها به سمت وحدت حقوقی و هماهنگی حرکت کنند. بنابراین هرچه حجم

نویس‌های ۱۹۲۳ و ۱۹۵۰ مؤسسه حقوق بین‌الملل و قطعنامه‌های شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل در سال‌های ۱۹۵۰ و ۱۹۶۸ و نیز با توجه به ماده ۱ کنوانسیون ۱۹۸۶ استراسبورگ، می‌شود معیار عمده را برای تعریف سازمان‌های غیر دولتی ارائه کرد: داشتن هدف عام‌المنفعه و بدون هدف سودجویی؛ سازمان‌های غیر دولتی بدون انتظار سود فعالیت می‌کنند و نباید هدف خود را کسب سود قرار دهند. این عامل امکان می‌دهد که شرکت‌های تجاری از قلمرو سازمان‌های غیر دولتی خارج شوند. این به معنای این نیست که سازمان‌های غیر دولتی حق ندارند از یک فعالیت مشخص سودی حاصل نکنند. برای مثال آن‌ها می‌توانند از طریق فروش یک آگهی تبلیغاتی درآمدی به دست آورند» (موسی‌زاده، ۱۳۹۰، ۲۲).

«ایجاد سازمان‌های غیر دولتی بر اساس حقوق داخلی یک دولت: سازمان‌های غیر دولتی اعم از داخلی و بین‌المللی به وسیله قانون داخلی یک دولت ایجاد می‌شوند. این مسئله را شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد در قطعنامه ۱۹۵۰ خود اعلام کرده است. بر اساس قطعنامه مذکور: هر سازمانی که سند مؤسس آن ناشی از یک موافقت‌نامه بین‌الدولی نباشد، یک سازمان غیر دولتی حساب می‌شود. انجام فعالیت مؤثر در بیش از یک کشور: طبق قطعنامه‌های شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل برای اینکه سازمان‌های غیر دولتی بتوانند بین‌المللی حساب شوند باید در تعداد قابل توجهی از کشورهای واقع در مناطق مختلف جهان فعالیت کنند اتحادیه انجمن‌های بین‌المللی در سال ۱۹۸۳ این تعداد را سه کشور مشخص کرد. در نهایت

مبادلات تجاری کشوری بیشتر باشد و در اقتصاد جهانی زیاد ترکیب شود، نیاز به یکسان‌سازی مقررات ملی با مقررات کشورهای طرف تجارت خود محسوب‌س‌تر خواهد بود. بیشتر کشورهایی که نسبت به کنوانسیون‌های بین‌المللی در زمینه اقتصادی، مالی و تجاری بی تفاوت‌اند، علت اصلی آن گوشه‌گیری اقتصادی و عدم نیاز به این مقررات است.

گروه سوم، موضوعاتی هستند که وجود مقررات ملی به تنهایی برای نظم و انضباط آن‌ها کافی نیست و حتماً باید از طریق وضع مقررات یکسان و هماهنگ با سایر کشورها چنین موضوعاتی را تحت نظم و انضباط بین‌المللی قرار داد و به اهداف قانونی مورد نظر رسید (شیروی، ۱۳۸۹، ۵۹). همسان‌سازی و هماهنگ‌سازی مقررات قانونی، ممکن است از راه‌های متفاوتی تحقق یابد. این فرآیند ممکن است در سطح ملی از طریق اصلاح مقررات موجود یا وضع مقررات جدید، در سطح بین‌المللی از طریق انعقاد معاهدات و کنوانسیون‌های بین‌المللی و یا از طریق قبول داوطلبانه بعضی مقررات از طرف تجار، شرکت‌ها و مؤسسات انجام می‌گیرد.

مخصوصاً اتحادیه‌های بین‌المللی که با تشکیل خود سبب تحول گسترده در عرصه حقوقی نیز گردیده‌اند، اتحادیه جهانی سردفتران می‌باشد. اتحادیه بین‌المللی سردفتران یک سازمان غیر دولتی بین‌المللی به هدف ترویج، هماهنگی و توسعه عملکرد و فعالیت‌های دفاتر اسناد رسمی در جهان است. در این تعریف یکی از مهم‌ترین فاکتورهای این اتحادیه غیر دولتی بودن آن است.

«با مراجعه به اسناد سازمان ملل -مرتبط با بحث سازمان‌های غیر دولتی- مخصوصاً با توجه به پیش-

۶) ارتقای کنگره‌های بین‌المللی و کنفرانس‌ها و ملاقات‌های بین‌المللی؛ ۷) ارتقا و برقراری روابط با سردفتری‌های در حال تحول و هم‌چنین سردفتران کشورهایی که سازمان سردفتری ندارند با سازمان‌های سردفتری که در زمره سیستم سردفتری از نوع لاتین قرار دارند.

اتحادیه هم‌چنین با سازمان‌های که در داخل سیستم سردفتری قرار ندارند؛ اما با آن‌ها منافع مشترک دارد، همکاری می‌کند. اتحادیه به لطف فعالیت‌های زیادش، خود را به‌عنوان مخاطب ممتاز دولت‌ها و سازمان‌های بین‌دولتی و هر آنچه به سردفتری مربوط می‌شود، شناسانده است. در همین راستا، اتحادیه با الهام گرفتن از اصول اساسی خود پیشنهادهای خوبی را در سطح بین‌الملل تدوین میکند و آن‌ها را به سردفتران و قانون‌گذاران ارائه می‌دهد. اتحادیه جهانی سردفتران در سازمان‌های بین‌المللی مخصوصاً سازمان ملل حضور دارد و شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل جایگاه مشورتی ویژه را به اتحادیه داده است. این جایگاه در بند ۷۱ منشور سازمان ملل و هم‌چنین در قطعنامه ۱۹۹۶/۳۱ تعریف شده است.

اتحادیه هم‌چنین در سازمان‌های بین‌دولتی از جمله شورای اروپا انستیتوی بین‌المللی برای متحد کردن حقوق خصوصی و کنفرانس حقوق بین‌المللی خصوصی لاهه حضور دارد. این اتحادیه در سازمان‌های فراملیتی و منطقه‌ای از جمله اتحادیه اروپا و نهادهای وابسته به اتحادیه چون پارلمان اروپا کمیسیون اروپا دیوان عدالت اروپا و سازمان دولت‌های آمریکایی کمیسیون آمریکای لاتین و کارائیب حضوری فعال دارد (بی‌نام، ۱۳۹۳).

کنوانسیون استراسبورگ در ماده یک بند ۲ این تعداد را به دو کشور کم کرده است» (بیگزاده، ۱۳۷۹، ۱۲).

همان‌طور که ملاحظه می‌شود از سازمان‌های غیر دولتی تعاریفی شکل می‌گیرد که بعضاً متعارض باهم به نظر می‌رسند. به نحوی که می‌توان از مؤسسات کاملاً سود طلبانه شرکت‌های چند ملیتی تا نهادهای غیر انتفاعی بشردوستانه را در این تعاریف گنجانده. با این حال شاید هسته اصلی این سازمان‌ها را بتوان عدم شکل‌گیری آن‌ها توسط ساختارهای دولتی فرض کرد و به عبارت بهتر قدر مشترک همه این تعاریف‌ها بر تشکیل نشدن این سازمان‌ها توسط دستگاه‌های حاکمیتی تأکید دارد (صبوری و همکاران، ۱۳۸۵، ۵۳).

در سال ۱۹۴۸ وسط نمایندگان سردفتران ۱۹ کشور (آرژانتین، بلژیک، بولیوی، برزیل، کانادا، کلمبیا، کاستریکا، کوبا، شیلی، اکوادور، فرانسه، ایتالیا، مکزیک، پاراگوئه، پرتوریکو، سوئیس، اروگوئه) تأسیس شد. آئین‌نامه‌های اولیه اتحادیه که در سال ۱۹۴۸ در قالب منشور مورد تأیید قرار گرفت، به‌طور رسمی در کنگره مادرید در سال ۱۹۵۱ تصویب شدند (بی‌نام، ۱۳۹۳، ۲۳).

از اصلی‌ترین اهداف اتحادیه می‌توان به چند موارد اشاره کرد: ۱) ارتقا و اجرای اصول اساسی سیستم سردفتری لاتین و هم‌چنین اصول اخلاق حرفه‌ای سردفتری؛ ۲) معرفی و شناساندن سردفتری در نزد سازمان‌های بین‌المللی؛ ۳) همکاری با سازمان‌های بین‌المللی و شرکت در کارهایشان؛ ۴) مطالعه حقوق در زمینه فعالیت سردفتری و همکاری برای یکنواخت کردن قوانین ملی در سطح بین‌المللی؛ ۵) مطالعه و تدوین دائم قوانین مربوط به نهاد سردفتری لاتین؛

نمی‌باشد؛ اما اشتراکات مبرهنی بین نظام حقوقی ایران و اساس‌نامه موجود است. از جمله این اشتراکات می‌توان به انتخابی بودن هیئت مدیره کانون، تحت نظارت بودن به سیستم قضایی اشاره نمود که در هر دو دسته از قوانین، قواعد لازم‌الاجرائی در تضمین این دو اصل تصویب شده است و بر عملکرد سردفتران حکومت دارد. بررسی کتاب‌خانه-ای قوانین نشان می‌دهد موارد افتراقی متعددی نیز در قوانین هر دو نهاد مشاهده می‌شود که از این جمله است: محدودیت‌های ساختاری و محدودیت‌های قانونی در حوزه محدودیت‌های ساختاری مهم‌ترین موضوع، نبود ساختارهای لازم در جهت ثبت الکترونیکی اسناد است.

یکی از مهم‌ترین محدودیت‌های مربوط به پیوستن ایران به اتحادیه جهانی بحث گسترش استفاده از اسناد الکترونیکی و ثبت الکترونیکی است. «در این زمینه سطح حداقلی از زیرساخت‌های فنی، سرمایه انسانی (نیروی متخصص و شهروندان آموزش‌دیده) و شبکه‌های الکترونیکی پیش‌نیاز اساسی محسوب می‌شوند. برای آنکه دولت الکترونیک در سطح گسترده‌ای قابل استفاده گردد، مردم باید از حداقل دانش استفاده از کامپیوتر و اینترنت برخوردار باشند و اینترنت برای همه در دسترس باشد. مهیا کردن چنین شرایطی، اولین چالش فراروی دولت است. هدف از کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات، تقویت دموکراسی و مشارکت عمومی بوده؛ اما در عمل شکاف دیجیتال و آثار آن، مسئله‌ای چالش برانگیز و امری خطیر فراروی مردم‌سالاری است. نگرانی عمده در این خصوص به پیامدهای دسترس نابرابر، فقدان زیرساخت‌های مناسب و ضعف تکنولوژیکی

ترویج و به‌کارگیری اصول اساسی نظام اسناد رسمی قانونی و اصول دفترباری، نمایندگی دفاتر اسناد رسمی برای همکاری با سازمان‌های بین‌المللی، همکاری با نهادهای ملی و مقامات نهادی در هر کشور، مطالعه قانون در زمینه فعالیت‌های اسناد رسمی و همکاری برای هماهنگی قوانین ملی در سطح بین‌المللی، ترویج، سازماندهی و توسعه آموزش‌های فنی و پشتیبانی از کارهای علمی در حوزه اسناد رسمی، مطالعه و جمع‌آوری قوانین به‌طور منظم در مورد همکاری دفاتر اسناد رسمی و برگزاری کنگره‌ها، کنفرانس‌ها و جلسات بین‌المللی مهم‌ترین اهداف اتحادیه جهانی سردفتران است.

۵-۲. ایران و اتحادیه جهانی سردفتران

گسترش روابط ملت‌ها با یکدیگر و بروز مسائل حقوقی تازه در این خصوص، ضرورت آشنایی آن‌ها با حقوق یکدیگر را به حدی رساند که مطالعه تطبیقی حقوق به یکی از عناصر ضروری مطالعات حقوقی تبدیل شد و فراتر از آن جنبشی با عنوان یکنواخت-سازی حقوق با هدف تسهیل روابط اتباع کشورهای مختلف با یکدیگر به تدریج شکل گرفت. در همین راستا در حوزه ثبت اسناد رسمی، نیز ضرورت این وحدت موجبات حرکت جامعه حقوقی جهانی را به سمت یک نظام واحد سردفتری را پدید آورد. از جمله اتحادیه‌های بین‌المللی که با تشکیل خود موجبات تحول گسترده در عرصه حقوقی نیز گردیده‌اند، اتحادیه جهانی سردفتران می‌باشد.

بررسی قوانین حاکم بر حوزه ثبت و اسناد رسمی جمهوری اسلامی ایران و اساس‌نامه اتحادیه بین‌المللی سردفتران، نشان می‌دهد به‌رغم آنکه نظام حقوقی ایران منبعث از نظام حقوقی کشورهای لاتین

۵-۳. مزایای پیوستن ایران به اتحادیه جهانی سر دفتران

بی‌تردید حرکت در مسیر جهانی و پیوستن به اتحادیه‌ها و انجمن‌ها ولو غیر دولتی بی‌فایده نخواهد بود و از آن جمله پیوستن به اتحادیه بین‌المللی سردفتران از قاعده فوق مستثنی نخواهد بود. از جمله فواید پیوستن به این اتحادیه به شرح زیر است:

۵-۳-۱. افزایش رغبت به سرمایه‌گذاری خارجی

رشد و توسعه با ثبات یکی از مهم‌ترین اهداف کلان اقتصادی در هر کشوری به حساب می‌آید. در این راستا نیز جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی نیز (FDE) یکی از عوامل مهم و تأثیرگذار بر رشد و توسعه اقتصادی محسوب می‌شود. از این رو مباحث سرمایه‌گذاری همواره یکی از بخش‌های اساسی و غیر قابل تفکیک اقتصادی به‌شمار می‌رود.

شرایط اقتصاد ایران نیز به گونه‌ای است که علاوه بر هدایت نقدینگی به سوی فعالیت‌های غیر مولد سرمایه داخلی کافی جهت تحرک و رونق اقتصادی را در اختیار ندارد و جهت جبران این کاستی، جذب سرمایه‌گذاری خارجی یکی از راه‌های مفید و موثر به‌شمار می‌رود. با وجود اینکه اقدامات خوبی در زمینه جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در ایران صورت گرفته است؛ اما هنوز مسائل و مشکلات فراوانی گریبان‌گیر اقتصاد ایران است که مانع جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی می‌شود.

از جمله این عوامل می‌توان به ریسک بالای سرمایه‌گذاری در کشور، ناکافی بودن بسترها و زیرساخت‌های فیزیکی، بروکراسی زائد اداری، نامطلوب بودن

بسیاری از کشورهای در حال توسعه و توسعه‌نیافته اشاره دارد. بنابراین شکاف دیجیتال به نابرابری در دسترسی به تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات برمی‌گردد. با توجه به گسترش روزافزون کاربرد تکنولوژی‌های اطلاعاتی و ارتباطاتی در جامعه مدرن امروزی، پیامدهای شکاف دیجیتال بسیار گسترده و ریشه‌ای خواهد بود. هرچند مستندات قانونی در زمینه تحقق دولت الکترونیک در برنامه‌های سوم و چهارم توسعه به چشم می‌خورد و حتی طرح آزمایشی دولت الکترونیک در برخی از مناطق کشور به‌طور پراکنده اجرا گردیده است؛ اما دولت الکترونیک پروژه‌های عظیم با ابعاد وسیع و پیچیده است که نیازمند منابع مالی، زیرساخت‌های فرهنگی، فنی و تخصصی بوده و بستر قانونی منسجمی برای بسامان کردن آن به‌عنوان طرحی ملی لازم است» (صبوری و همکاران، ۱۳۸۵، ۵۷). در کشورمان، قانون یا رویه خاصی که به تعریف اصطلاحات راجع به ثبت الکترونیکی پرداخته باشد، وجود ندارد. یکسانی ماهیت و آثار حقوقی ثبت الکترونیکی و سنتی مانع از آن نیست که اصطلاحات در شیوه جدید ثبت اسناد و شرایط اطلاق عنوان رسمی به آن‌ها ناشناخته بمانند. ابهام در این مورد، از جهات مختلفی - به‌خصوص از آن جهت که امکان سوء استفاده و برداشت‌های متناقض را فراهم می‌نماید - ایراد دارد. برای رسیدن به هدف، چاره‌ای جز توجه به مقررات خارجی که به‌طور خاص به این موضوع پرداخته‌اند، وجود ندارد. علاوه بر این، یکی از بارزترین تفاوت‌های سیستم سردفتری در حقوق ایران و اتحادیه بین‌المللی وجود رکن دفتراری در نظام حقوقی ایران است که در نظام حقوقی بین‌المللی دفتراری پیش‌بینی نشده است.

بین‌المللی اسناد و مدارک در کشورهایی که کنوانسیون لاهه را امضا کرده‌اند و عضو آن شده‌اند، باید اسناد توسط وکیل محضری و با مهر آپوستیل قانونی شده باشند. در واقع این اسناد و مدارک بین‌المللی می‌شوند و در کشورهای عضو کنوانسیون لاهه به‌عنوان اسناد رسمی مورد استفاده قرار می‌گیرند. مهر آپوستیل یک پیمان بین‌المللی می‌باشد و اعتبار جهانی گواهی صادرشده را در کشورهای عضو کنوانسیون تأیید می‌کند. هر مدرکی که با مهر آپوستیل در یکی از این کشورها تأیید شود، در کشورهای دیگر نیز مورد تأیید و قابل استفاده است. در حال حاضر ۱۰۰ کشور عضو این کنوانسیون هستند و گواهی آپوستیل دارند. از جمله این کشورها می‌توان به کشورهای ترکیه، استرالیا، آذربایجان، بوسنی هرزگوین، نروژ، لهستان، ایرلند و ... اشاره کرد (صبوری و همکاران، ۱۳۸۵، ۵۸).

با این حساب قرار نگرفتن نام کشور ایران در ردیف کشورهای عضو این معاهده خود سبب گردیده که اسناد تنظیم‌شده در ایران از اعتبار بین‌المللی بی‌بهره باشند و همین امر خود به گسترش مشکلات تنظیم‌شده در ایران دامن زده و چه بسا ایرانیان جهت تأیید اسناد خود و اعتبار بین‌المللی بخشیدن به آن ناگزیر از مراجعه به کشورهای همسایه گردند. بنابراین پیوستن به این اتحادیه می‌تواند در اعتبار بین‌المللی بخشیدن به اسناد تنظیمی در ایران مؤثر باشد.

۵-۳-۳. ورود در عرصه جامعه حقوقی بین‌المللی قدرتمند

«اصطلاح جهانی شدن نمایانگر گسترش دامنه کنش و واکنش انسان و اجتماعات انسانی در پهنه کره

فضای کسب‌وکار، تحریم‌های اقتصادی، ناکارآمدی سیستم بانکی، تورم و وجود ذهنیت منفی به وضعیت اقتصادی و سیاسی ایران اشاره کرد.

یکی از عواملی که در کنار سایر عوامل اقتصادی می‌تواند در جذب سرمایه‌گذاری خارجی مؤثر باشد و در ورود سرمایه به کشور نقش مهمی را ایفا کند، وضع مالیات بر درآمد است که درآمد خالص شرکت‌ها را کاهش داده و به تبع می‌تواند انگیزه‌های سرمایه‌گذاری را تحت تاثیر قرار دهد (اسکویی و همکاران، ۱۳۹۷، ۱۱۰).

از دیگر زیرساخت‌های قابل توجه، عدم اطمینان به صحت اسناد تنظیم‌شده در ایران و فقدان اعتبار بین‌المللی این گونه اسناد است به گونه‌ای که سرمایه‌گذار خارجی همواره نگران از بین رفتن سرمایه خود در کشور ایران است. از این رو پیوستن به اتحادیه جهانی سردفتران این امکان را فراهم خواهد ساخت که سرمایه‌گذار خارجی بتواند اعتبار اسناد تنظیم‌شده در ایران را استعلام کند و بعد از حصول اطمینان نسبت به اعتبار اسناد تنظیم‌شده در ایران اقدام به سرمایه‌گذاری کند. لذا به جرئت می‌توان یکی از مزایای پیوستن به این اتحادیه بین‌المللی را افزایش رغبت سرمایه‌گذاران خارجی به ورود سرمایه‌های ایشان به کشور دانست.

۵-۳-۲. پذیرش بین‌المللی اسناد

در سال ۱۹۷۶ در شهر لاهه کشور هلند پیمان‌نامه‌ای بین چند کشور اروپایی امضا شد به نام معاهده آپوستیل که بعدها کشورهای زیادی مانند ترکیه و کشورهای غیر اروپایی نیز به این معاهده پیوستند. بر اساس کنوانسیون لاهه، برای استفاده قانونی و

«جهانی شدن دارای پیامدهای اقتصادی، سیاسی و فرهنگی است. در بعد اقتصادی، گسترش فعالیت‌های شرکت‌های چندملیتی و گرایش جهان کالا و سرمای ضرورت یکسان‌سازی قوانین تجارت در سطح جهانی قابل تأمل است. در عرصه سیاسی، تغییر جایگاه دولت به عنوان مهمترین سازمان سیاسی در جوامع انسانی بیش از هر موضوع دیگری مورد توجه قرار می‌گیرد. در بعد فرهنگی جریان جهانی شدن، نهادهای فرهنگی به واسطهٔ تکنولوژی ارتباطی پیام رسان‌های جمعی الکترونیکی و غیر الکترونیکی جریان‌های مهاجرت توریسم و جنبش‌های اجتماعی جهانی و ... محتوای زندگی افراد را در سطح جهانی متحول ساخته است» (اسکویی و همکاران، ۱۳۹۷، ۱۱۱). طی کردن این مسیر و قرار گرفتن در جریان جهانی شدن و برخورداری از مزایای آن به‌وضوح نیازمند الحاق به سیستم‌های جهانی از جمله الحاق به اتحادیه‌ها و تشکل‌های دولتی و غیر دولتی جهانی همانند اتحادیهٔ جهانی سردفتران و تبعیت از عملکرد و روش‌های آن خواهد بود.

۵-۳-۴. الزام به رعایت اصول اخلاقی

امروزه اخلاق حرفه‌ای فراخوان افراد صنفی برای رعایت تعهدات و وظایف صنفی‌شان است، مجموعه قواعدی است که یک نظام صنفی مقرر داشته و محدودهٔ رفتارها را مشخص کرده است و در نهایت، همگی آن‌ها را با یک ضمانت اجرایی مناسب پاسخ داده است. برخی معتقدند که اهمیت اخلاق حرفه‌ای تا بدان جایی است که می‌تواند با فرض عدم کارایی یا تعطیلی یک نظام صنفی (کانون صنفی) جای آن را بگیرد و به‌عنوان یک نظام حقوقی، افراد صنفی آن نظام را اداره کند.

زمین است. در نتیجه برخی صاحب‌نظران کروی شدن را برابر نهاد این واژه دانسته‌اند؛ زیرا واژه Global به مفهوم کروی است. جهانی شدن به-مثابه روندی فراگیر، همهٔ ابعاد زندگی فردی و گروهی بشر را گسترهٔ فرهنگ سیاست، اقتصاد و ... متأثر کرده است که این خود بر پیچیدگی‌ها و ابهامات افزوده است. واژهٔ جهانی شدن نخستین بار توسط مارشال مک لوهان در سال ۱۹۷۰ مطرح شد. وی پیش‌بینی کرد که «پیشرفت ارتباطات، دهکده‌ای جهانی متشکل از آحاد بشر پراکنده در سراسر جهان را ایجاد خواهد کرد» (اشرفی و همکاران، ۱۳۹۶). جهانی شدن در معنای امروزی خود پدیدهٔ نسبتاً جدیدی است که به گونه‌های مختلفی تعریف و تفسیر شده است. گرچه مفهوم جهانی شدن به‌طور گسترده‌ای مورد استفاده قرار می‌گیرد، یک تعریف واحد و مورد قبول همگان در مورد آن وجود ندارد. بنابراین برای آغاز بررسی، یک تعریف اولیه از آن مطرح می‌شود. جهانی شدن به چندگانگی ارتباطات و پیوندهایی اشاره می‌کند که به فراسوی دولت‌ها یا جوامعی که نظام‌های جهان مدرن را تشکیل می‌دهند، می‌پردازد. این مفهوم جریانی را تعریف می‌کند که از طریق آن رویدادها، تصمیمات و فعالیت‌های صورت‌گرفته در یک بخش از دنیا می‌توانند تأثیرات مهمی بر افراد و جوامع دورافتاده‌ترین بخش‌های جهان داشته باشند. امروزه کالاها، سرمایه، مردم، دانش، تصاویر، ارتباطات، جرائم، فرهنگ، آلاینده‌ها، داروها، مدها و اعتقادات به سهولت از مرزها و سرزمین‌ها می‌گذرند. شبکه‌های ترجمه‌ای، جنبش‌های اجتماعی و ارتباطات در تقریباً تمامی زمینه‌های فعالیت بشری از سطوح آکادمیک گرفته تا دبستان، کاملاً گسترش یافته‌اند» (رابرتسون، ۱۳۸۰).

نظامنامه اخلاق حرفه‌ای سردفتری در اتحادیه اروپا پس از امضای حداقل دو عضو و ارائه سند مذکور به دفتر کنفرانس حرفه سردفتری اتحادیه اروپایی در بلژیک لازم‌الاجرا گردید.

۵-۳-۵. الزام به رعایت اصول اخلاقی و حرفه‌ای

الزام به رعایت اصول اخلاقی و حرفه‌ای عبارت است از:

الف) صداقت و امانت

از جمله اصول این نظامنامه رعایت صداقت و وفاداری نسبت به مشتریان است. زمانی که یک سردفتر داخلی و خارجی در موضوعی باهم همکاری می‌کنند، لازم است با رعایت مقررات و ضوابط لازم‌الاجرا در جهت تضمین منافع طرفین به راهکارهای مشترک روی آورند.

ب) بی‌طرفی و استقلال

از دیگر اصول نظامنامه اخلاقی اتحادیه جهانی سردفتران بی‌طرفی و استقلال است. سردفتر باید در مشاوره و تنظیم سند بی‌طرفانه و با استقلال کامل اقدام کند. سردفتر، حرفه‌اش با رعایت مقررات قانونی که مطابق آن‌ها شرایط لازم اشتغال به سردفتری را به دست آورده و با لحاظ ممنوعیت‌های قانونی کشورش به انجام می‌رساند.

ج) رعایت تعهد اسرار حرفه‌ای و محرمانه بودن / امتناع یا افشا

سردفتر ملزم به رعایت تعهد اسرار حرفه‌ای است. او باید در مکاتبات، نگهداری و آرشیو اسناد کاغذی یا

از بعد دیگر افزایش بی‌سابقه ارتباطات بین جوامع و گسترش فعالیت‌های اقتصادی فرامرزی، موجبات نزدیکی نظام‌های حقوقی به یکدیگر را فراهم کرده است. این تمایل نظام‌های مختلف حقوقی به ایجاد زمینه‌های لازم برای انجام فعالیت‌های اقتصادی، نیازمند ایجاد تسهیلات، رفع موانع و یکسان‌سازی مقررات است. امری که در عرصه‌های جهانی و به خصوص منطقه‌ای با آن مواجه هستیم. در فضای اتحادیه اروپایی کارکردهای بازار داخلی آن، آزادی مرادفات اشخاص، مبادلات کالا بین اعضای اتحادیه و افزایش مستمر معاملات و اعمال حقوقی واجد عناصر خارجی، موجب گردیده که سردفتران اتحادیه اروپایی با لحاظ این موارد و برای تضمین ارائه خدمات و مشاوره به مشتریان خود در اعمال حقوقی فرامرزی شیوه‌های همکاری با یکدیگر را مورد بررسی قرار دهند. سردفتر به‌عنوان مأمور به انجام خدمات عمومی یا نماینده قدرت حاکمه در زمینه مقررات و آئین‌نامه‌ها تابع قدرتی است که او را منصوب کرده است. به‌عنوان یک فرد صنفی آزاد نیز در چارچوب‌های حرفه‌ای خود باید از اخلاق حرفه‌ای حاکم بر حرفه تمکین کند (یوسفی محله، ۱۳۸۹، ۱۸۳).

نظام‌های سردفتری در اتحادیه اروپایی، پس از انجام بررسی‌های تطبیقی در مورد هنجارها و رفتارهای حرفه‌ای تصمیم گرفتند که مجموعه مشترکی از نظامات حرفه‌ای را به وجود آورند که برای هماهنگی در رویه‌ها و تجربیات حرفه‌ای در اعمال حقوقی فرامرزی‌شان به کار گرفته شود. البته این مجموعه جایگزینی برای مقررات ملی حاکم بر حرفه در کشورهای عضو نمی‌باشد.

در بهره‌گیری از سایت‌های اینترنتی شخصی و یا هر گونه تکنولوژی مشابه، سردفتر نباید به‌طور آنلاین مشاوره دهد و یا قرارداد ببندد. در خصوص اطلاعات و مسائل اطلاعات حرفه‌ای مربوط به نظام سردفتری، سایت‌های سردفتران به سایت‌های نهاد ملی و بین‌المللی و یا کنفرانس سردفتری از طریق لینک ارجاع خواهند داد. در مورد اطلاع‌رسانی پیرامون مسائل دارای ماهیت حقوقی یا مالیاتی ارجاع به صفحات اینترنتی نهادهای رسمی توصیه می‌شود. ارجاع به صفحات متعلق به اشخاص ثالث از جمله مشتریان ممنوع است؛ مگر آنکه مربوط به نهادهای عمومی و یا مؤسسات آموزشی باشد.

(و) به‌کارگیری امضای الکترونیکی

مسئولیت استفاده انحصاری از امضای الکترونیکی بر عهده سردفتر می‌باشد. در صورت بروز هر گونه لغزش و یا وقوع وضعیتی که می‌تواند به کارکردهای سیستم تأییدی آسیبی وارد کند، سردفتر فوراً به سرویس-دهنده یا نماینده تأییدکننده اطلاع می‌دهد که به فوریت، انصراف یا الغای تأییدی سردفتر را اعمال کند. در کلیه اسناد و مکاتبات و هر گونه موارد دارای جنبه ظاهری سردفتر به‌عنوان سردفتر، نام و نام خانوادگی (که مطابق آن مجوز دریافت کرده) و مکان اشتغال اشاره خواهد کرد. درج عناوین دانشگاهی هم مجاز است. در فعالیت‌های فرامرزی، اشاره به تخصص‌ها زمانی مجاز است که این موارد به همان اندازه در کشور خارجی هم مورد پذیرش قرار گیرد. کانون‌های سردفتری کشورهای اتحادیه اروپایی به اعضای خود، آموزش‌های مستمر حقوقی و فنی خصوصاً به‌کارگیری تکنولوژی‌های جدید حرفه سردفتری ارائه خواهند کرد. سردفتر باید معلوماتش

الکترونیکی و مطابق موازین قانونی لازم‌الاجرا، رعایت محرمانه بودن آن‌ها را نماید. این تعهد به سردفتر، شرکای وی و همکارانش نیز بار می‌شود. زمانی که سردفتر گمان برد سندی که او تقاضای تنظیم شده می‌تواند مربوط به یکی از اعمال مجرمانه مذکور در منشور انجمن‌های اروپایی مصوب ۲۷ ژوئیه ۱۹۹۹ م. باشد، باید رعایت کامل مقررات ملی، امتناع از تنظیم آن و یا اقدام به انشای آن را مد نظر قرار دهد (یوسفی، ۱۳۹۲، ۵۶).

(د) تبلیغات عمومی

تبلیغات شخصی ممنوع است؛ مگر آنکه هم در کشور ملی و هم در کشور خارجی هر دو مجاز اعلام شده باشد. در تمام موارد اطلاع‌رسانی عمومی، سردفتر از ارائه هرگونه اطلاعات که از نظر ماهوی مغایر استقلال و بی‌طرفی او به‌عنوان یک مأمور به انجام خدمات عمومی است، خودداری می‌کند. هم‌چنان که از ارائه هر گونه اطلاعات که منجر به نوعی قضاوت ارزشی از دیدگاه خود و یا در قبال دیگر همکاران باشد باید اجتناب کند. سردفتر نباید تبلیغات پیشنهادی توسط اشخاص ثالث را بپذیرد؛ مگر آنکه توسط نهادهای صالح زیرمجموعه نظام سردفتری صورت گیرد. با هدف ارائه اطلاعات صحیح و مناسب به مشتریان و مؤسسات، تبلیغات گروهی به وسیله نهادهای صنفی ملی یا بین‌المللی و از جمله کنفرانس سردفتری اتحادیه اروپایی انجام می‌پذیرد. به همین منظور صفحات اینترنتی توسط نهادهای ملی سردفتری ایجاد می‌شود که محتویات آن‌ها را مقام‌های سردفتری هر کشور مقرر می‌کند (میری، ۱۳۹۵، ۶۵).

(ه) شرایط استفاده از سایت‌های اینترنت

هماهنگ‌سازی یک مرحله قبل از یکسان‌سازی می‌باشد. در هماهنگ‌سازی، قوانین و مقررات دولت‌ها به یکدیگر نزدیک‌تر می‌شوند. اگر چه در قرن ۱۹ تا اوایل قرن ۲۲ یکسان‌سازی مطرح نبود؛ اما در نیمه دوم قرن ۲۲ یکسان‌سازی قواعد حقوقی از اهمیت به‌سزایی برخوردار گشته است» (ساکو، ۲۰۰۱). «زیرا متحدالشکل‌سازی اهمیت به‌سزایی در عدم به وجود آمدن تعارض قوانین یا کاهش آن دارد این امری است که اثبات شده است» (نیشوف، ۲۰۱۰، ۹).

«به‌دلیل همین اهمیت است که در سطح بین‌المللی، سازمان‌های زیادی در خصوص متحدالشکل‌سازی در حال فعالیت می‌باشند از جمله: مؤسسه بین‌المللی یکنواخت کردن حقوق خصوصی؟ پارلمان اروپا، سازمان تجارت جهان، بانک جهانی صندوق بین‌الملل پول، کمیسیون سازمان ملل متحد برای حقوق تجارت بین‌الملل (در کنار اسناد موجود مقررات بین‌المللی حاکم بر آن‌ها، تلاش در ایجاد طبقه جدید اسناد تجاری بین‌المللی یک قانون بین‌المللی دیگر است» (اخلاقی، ۱۳۹۶، ۵).

«در اروپا، اتحادیه حقوقی اروپا قواعد حقوقی یکسان شده‌ای را برای همه دولت‌های عضو در نظر گرفته است. به‌طوری که اتحادیه اروپا درصدد اجرایی کردن قانون اساسی متحدالشکل در کشورهای عضو است. از این نقطه نظر اروپا به یک آزمایشگاه واقعی تبدیل شده است. در منطقه‌های مختلف جهان نیز به‌صورت منطقه‌ای شاهد سازمان‌های مشابه هستیم. برای مثال می‌توان در منطقه آمریکا شمالی به سازمان تجارت آزاد آمریکای شمالی و در آمریکای جنوبی به بازار مشترک کشورهای آمریکای جنوبی (سازمان همکاری اقتصادی آسیا اقیانوسیه) و اتحادیه پولی

را بروز کند و از تکمیل شدن معلومات همکارانش حمایت کرده و آن را تشویق کند (عباسی داکانی، ۴۵، ۱۳۸۵).

۵-۳-۶. اجرای قواعد و اختلافات

سردفتر در انجام اعمال حقوقی فرامرزی خود، حقوق کشور خود و کشور خارجی و قواعد نظام‌نامه اخلاق حرفه‌ای سردفتری اتحادیه اروپایی را رعایت خواهد کرد. کلیه مشکلات و اختلافات اجرایی و یا تفسیری مربوط به نظام‌نامه اخلاق حرفه‌ای سردفتری اتحادیه اروپایی و یا موارد پیش‌بینی نشده، توسط رئیس کنفرانس سردفتری اتحادیه اروپایی حل و فصل می‌شود.

«در حالی که حقوق بین‌الملل به آرامی در حال توسعه است، جهانی شدن حقوق به یک واقعیت روزمره تبدیل شده است. جهانی شدن حقوق نمی‌تواند در قالب ورود قواعد مشترک در نظام‌های حقوقی منفک از یکدیگر خلاصه شود، حقوق مشترک بشریت باید کثرت باشد. کثرت‌گرایی حاوی هم‌زیستی عقاید مختلف است» (ایو، ۱۳۷۸).

«حقوق بشر عامل اصلی جهانی شدن حقوق می‌باشند جهانی شدن، کشورها را مجبور کرده بسیاری از قوانین را در بخش معاملات و تجارت همگون و یکسان کنند» (بول، ۲۰۰۹، ۱۷۱).

«در این راستا، با دو واژه متحدالشکل و هماهنگ‌سازی مقررات مواجه هستیم. متحدالشکل‌سازی در معنای عام خود شامل یکسان‌سازی هماهنگ‌سازی می‌شود. در صورتیکه در معنای خاص خود، تنها شامل یکسان‌سازی می‌شود، در یکسان‌سازی قوانین مقررات دولت‌ها، کاملاً منطبق یکسان می‌شوند.

سازمان‌های بین‌المللی در نظام بین‌الملل کنونی، یکی از مهم‌ترین و مؤثرترین بازیگران تعیین‌کننده در روند مدیریت جهانی محسوب می‌شوند. این مسئله متأثر از اهمیت این سازمان‌ها در قاعده‌مند کردن مناسبات بین‌الملل، ارتقای تعاملات جوامع بشری، قانون‌گذاری بین‌المللی، حل‌وفصل مسالمت‌آمیز اختلافات و نظارت این سازمان‌ها بر عملکرد دولت‌ها است. بر این اساس وابستگی دولت‌های ملی به سازمان‌های فراملی یک ضرورت و نیاز در دنیای پیچیده امروزی شده است و دولت‌ها درصدد بهره‌گیری از ظرفیت سازمان‌های بین‌المللی برای ارتقای منافع و امنیت ملی خود برآمده‌اند (ملکی و همکاران، ۱۳۹۱، ۱۵۷). پیوستن ایران به اتحادیه جهانی سردفتران موجب افزایش سرمایه‌گذاری خارجی در کشور می‌شود/ چراکه سرمایه‌گذاران می‌دانند حاکمیت از اسنادی که در جمهوری اسلامی تنظیم می‌شود دفاع می‌کند و به همین جهت می‌تواند با خیال راحت در ایران سرمایه‌گذاری کنند. مجموعه ثبت و سردفتری ایران استعداد و توانایی لازم برای فعالیت به‌عنوان یک عضو فعال در اتحادیه جهانی سردفتران را دارا است و تلاش این اتحادیه برای پیوستن جمهوری اسلامی ایران به اتحادیه جهانی سردفتران، مسیر سرمایه‌گذاری و ورود سایر کشورها به ایران را تسریع و هموار می‌کند.

۶. نتیجه

کانون سردفتران ایران جهت پیوستن به اتحادیه جهانی سردفتران لازم است اقدامات زیر را در دستور کار خود قرار دهند: (۱) انجام اصلاحات قانونی در جهت یکسان‌سازی و تطبیق قوانین داخلی با اساس-نامه اتحادیه بین‌المللی؛ (۲) توجه به زیرساخت‌های

اقتصادی اروپا و اتحادیه کشورهای جنوب شرقی آسیا اشاره کرد. این امر حتی در کشورهای آفریقایی نیز قابل مشاهده می‌باشد. بین ۱۲ کشور آفریقایی سیاه-پوست در سال ۱۹۹۸، سازمان هماهنگی فراملی بازرگانی ایجاد شد. اما روند متحدالشکل‌سازی در آسیا پیشرفت قابل ملاحظه‌ای نداشته است» (دلماش مارتی، ۱۳۷۸، ۱۱۵).

«جهانی شدن بر کلیه علوم از جمله سیاست، پزشکی، مهندسی، اقتصاد، تأثیر گذاشته است. علم حقوق نیز از این فرایند مستثنی نیست. این تأثیر در بخش‌های مختلف حقوق از قبیل حقوق مالکیت معنوی، حقوق مالکیت صنعتی، حقوق مسئولیت مدنی، حقوق قراردادها هم‌چنین بر بخش‌های حقوق تجارت از جمله حقوق شرکت‌ها، حقوق ورشکستگی، تأثیر داشته است. حتی کمیسیون حقوق خانواده اروپا نیز تلاش‌هایی را برای هماهنگ‌سازی و متحدالشکل‌سازی حقوق خانواده به‌عنوان بخشی از حقوق مدنی اروپا به‌کار گرفته است. ملاحظه می‌گردد در حقوق خانواده با وجود مانع جدی مستحکم احوال شخصیه شرع، بعضاً شاهد تأثیر مقررات بین‌المللی در این بخش هستیم از جمله تعدد زوجات، ارث زوجه از اموال منقول...» (بول، ۲۰۰۹، ۱۷۱).

پس بی‌شک یکی از این هماهنگ‌سازی‌ها باید در عرصه چگونگی تحریر اسناد رسمی و اعتبار اسناد و... صورت گیرد که لازمه رسیدن به این مرحله قرار گرفتن در فضای مشترکی است که موجبات آن توسط اتحادیه جهانی سردفتران فراهم گردیده است.

۵-۳-۷. نمایندگی در جوامع بین‌المللی

حقوقی و قانونی تجارت الکترونیک و ایجاد یک چارچوب قانونی برای تنظیم روابط معاملاتی و خدماتی در بستر مبادلات الکترونیکی؛ ۳) انجام اصلاحات قانونی لازم در جهت تعیین تکلیف وضعیت دفتریاران در نظام حقوقی ایران؛ ۴) ارائه آموزش‌های لازم به دفاتر اسناد رسمی در جهت آگاه‌سازی و تنویر دفاتر اسناد رسمی کشور در خصوص تبیین ضرورت، تشریح مزایا، تعیین ضوابط و شرایط پیوستن ایران به اتحادیه؛ ۵) پیاده‌سازی امضای الکترونیک دیجیتال در اسناد الکترونیکی و تبیین اعتبار آن.

۷. سهم نویسندگان

همه نویسندگان در پژوهش حاضر به صورت برابر مشارکت داشته‌اند.

۸. تضاد منافع

در این پژوهش تضاد منافع وجود ندارد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

منابع

فارسی

- حمیتی واقف، احمدعلی، ثبت املاک ثبت اسناد و اجرای اسناد رسمی، چاپ اول، تهران، انتشارات دانش نگار، ۱۳۸۵.
- داکانی، خسرو عباسی، «اساس نامه اتحادیه جهانی سردفتران نظام لاتین»، نشریه کانون، شماره ۶۴، مهر و آبان ۱۳۸۵.
- دلماس مارتی، میری، «جهانی شدن حقوق - فرصت‌ها و خطرها»، مجله حقوقی بین‌المللی، ترجمه اردشیر امیرارجمند، شماره ۲۴، ۱۳۷۸.
- رابرتسون، رولند، تئوری‌های اجتماعی و فرهنگ جهانی، ترجمه کمال پولادی، چاپ اول، تهران، نشر ثالث، ۱۳۸۰.
- ردیر، رنه، مقدمه‌ای بر حقوق تطبیقی، ترجمه سیدمحمد علوی، چاپ اول، تهران، انتشارات دفتر خدمات حقوقی بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۷۱.
- شیروی، عبدالحسین، حقوق تجارت بین‌الملل، چاپ ششم، تهران، انتشارات سمت، ۱۳۸۹.
- صبوری، منیره؛ کدخدا، فاطمه، سازمان‌های غیر دولتی و حقوق بشر، چاپ اول، تهران، انتشارات سخن گستر، ۱۳۸۵.
- ملکی، مصطفی؛ بابایی، مجتبی، «روابط ایران و سازمان ملل پس از پیروزی انقلاب اسلامی»، فصلنامه علمی مطالعات روابط بین‌الملل، شماره ۱۸، ۱۳۹۱.
- موسی‌زاده، لادن، «مسئولیت کیفری سردفتران و دفتریاران دفاتر اسناد رسمی و کارکنان ادارات ثبت اسناد و املاک در نظام حقوقی ایران»، پایان‌نامه
- اخلاقی، بهروز، «چک در قلمرو حقوق تجارت بین‌الملل»، مجله حقوق بین‌الملل، شماره ۱۳، ۱۳۹۶.
- اسکویی، محمدمهدی؛ شگری، مصطفی، «بررسی عوامل اقتصادی مؤثر بر جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در ایران با تاکید بر نقش مالیات بر درآمد»، نشریه پژوهش‌های رشد و توسعه اقتصادی، شماره ۳۳، ۱۳۹۷.
- اشرافی، داریوش؛ اسلامی، رضا، «نقش سازمان‌های بین‌المللی در جهانی شدن اقتصاد و تأثیر آن بر حاکمیت ملی»، فصلنامه تحقیقات حقوقی تطبیقی ایران و بین‌الملل، شماره ۳۵، ۱۳۹۶.
- ایوب، دله، «جهانی شدن و دولت (از حقوق بین‌الملل تا جهانی شدن حقوق)»، ترجمه ابراهیم بیگزاده، فصلنامه تحقیقات حقوقی، شماره‌های ۲۵ و ۲۶، ۱۳۷۸.
- بی‌نام، «ارتقای جایگاه ایران در سطح منطقه و بین‌الملل با پیوستن به اتحادیه جهانی سردفتران»، نشریه ضمیمه کانون، ۱۳۹۳.
- بیگزاده، ابراهیم، «سازمان‌های غیر دولتی و حقوق بین‌الملل»، مجله تحقیقات حقوقی، شماره‌های ۳۱ و ۳۲، ۱۳۷۹.
- جلالی، محمود، «رویکردی نوین به حقوق تطبیقی و رابطه آن با حقوق بین‌الملل»، نشریه مطالعات حقوق خصوصی، شماره ۲، ۱۳۸۹.

کارشناسی ارشد، تهران، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران، ۱۳۹۰.

- میری، سیدمحسن، اتحادیه بین‌المللی سردفتران، چاپ اول، تهران، انتشارات مشق شب، ۱۳۹۵

- یوان، شین، نهادهای بین‌المللی و سیاست‌های ملی، ترجمه سیدعلی اصغر ترابی، چاپ اول، تهران، انتشارات چوگان، ۱۳۸۹.

- یوسفی محله، ابراهیم، «بایسته‌های اخلاق حرفه‌ای سردفتران اتحادیه اروپایی»، نشر کانون، شماره ۱۰۴، ۱۳۸۹.

- یوسفی، سهیلا، بررسی تفصیلی اتحادیه بین‌المللی سردفتران (UINL)، چاپ اول، تهران، انتشارات سهیلا یوسفی، ۱۳۹۲.

لاتین

- Boule, L, The Law of Globalization introduction, First edition, Netherlands, Publications Kluwer Law international, 2009.

- Nishoff, M, et al, Basic documents on international Trade Law, First edition, Netherlands, Publications Dorbrecht, 2010.

- Sacco, R, . Diversity and Uniformity in the Law", the American Journal of Comparative Law, No.2, 2001.